

עין משפט
גד מצוה

קב א מיי פייצ מהל'
אזות הלכה יג טור
ש"ע אה"ע סימן ע סעיף
ג בצה"ה:

קבא ב מיי פייצ שס
הלכה א סמג שען
מח ולאין פח טור אה"ע
סימן עג:

קבב ג מיי פייח שס
הלכה ד סמג שס
טוש"ע שס סימן לא סעיף
ה:

קבב ד מיי פייצ שס
הלכה יז סמג לאון
פא טוש"ע שס סימן ע
סעיף ז:

קבר ה ו מיי שס ה' יד
סמג שס טוש"ע שס
סימן עא סעיף א:

קבה ז מיי פיו מהלכות
עירובין הלכה כא
סמג שען דרכא א טוש"ע
א"ח סימן תד סעיף ז:

קבה ח מיי פכ"א מהל'
אזות הלכה יא
סמג לאון פא טוש"ע
אה"ע סימן ג סעיף ג

קבה ט מיי פייצ שס ה' א
ט ופכ"א שס ה' א
סמג שס טוש"ע שס סימן
טט סעיף א ג וסימן דל:

ב י מיי וסמג וטוש"ע
שס וסימן פ סעיף א:
ג ב מיי פייצ שס הלכה
א ג ופכ"צ הלכה א
סמג שס טוש"ע שס סימן
קט סעיף א ג ובר' פא
סעיף ז וסימן א סעיף א:
ד ל מיי פכ"ב שס ה'
מח ופכ"ד מהל' מוגל
הלכה טו סמג שען ע
טוש"ע שס סימן פ סעיף
א וטוש"ע ח"מ סי' מחד
סעיף יא:

תוספות רי"ד

הירושים לחלביש את
אלמנה כשם שחיבים
לזונה ואר"צ ארייבס
בפירקין שלפניו על הבנות
הנזונות מן האחקי שהן
חיביין להלבישן: ונותן
לה כפה לראשה פי' צעף
אחת לשנה וכן חגור
למטניה למנעל לרגליה
מוטעד למועד פי' בכל
מועד ומועד יקנה לה
מנעלים חדשים. וכלים
שום י' זוז יעשה לה
משנה לשנה: אמר אביי ג
זוז פשיטי פי' זוזי מדינה
שהן ח' בוזר צור דאי ס"ד
ג' זוז ממש עני ג' זוז נחל
אלא ש"מ ג' זוזי פשיטי:
ח"ד מותר מונות לבצל
מותר בלאות לאשה פי'
אם נתן לה מונות מרובים
כדתא בדי"א בעני אבל
במכובד הכל רבי אבא
מותר הבלאות ששאריו
לה כשעשו לה חדשים
זן לאשה כדתא והשחקים
שלא ואמרין בלאות למה
לה כיון שהא עושה לה
חדשים א"ר מחכסה בהן
בימי נדחת כדי שלא
יחבבה על בעלה פי' שלא
תהא זקוקה ללבוש בגדים
בימי נדחת: א"ר יקניטין
מותר בלאות אלמנה
לירושים החם שלא תתגנה
על בעלה הכא תתגנה
ומתנה: ונותן לה מעה
כסף לצרכה פי' בכל שבת
יתן לה מעה כסף שהוא

ששית דינר לצרכי קטנים
שיש לה וגם היא אוכלת עמו
מליל שבת לליל שבת שהוא
זמן העונה [ראם] אינו
נותן לה מעה
כסף לצרכיה מותר מע"י
שלה הכי אמרן לעיל בפירקין
רב ושמואל דאמרי תרווייהו
תקנו מונות תחת מע"י ומעה
כסף

תיקנו תחת המותר והיכי
תיקנו ומה היא עושה לו
כדי שתהא מותר מע"י כמה
הוו משקל ה' סלעים שתי
ביהודה שהשתי שוייתו דקה
וק' משל ערב כפלים שהן
עשר סלעים בגליל שהסלע
שביהודה היה גדול כפלים
דסלע שבגליל או משקל י'

הוא אוכל פירות וירושתה
פי' שאם מתה בעלה יורשה
הכל ואפילו נכסי מלוג שלה
ובעודה בחי' עמו הוא אוכל
פירותיהן: בושתה ופגמה
פי' נזק חבלתה הוא שלה כנכסי
מלוג תני תנא קמיה דרבא
מצאית האשה

לעצמה פי' קסבר שלא תקנו
מצאית האשה לבעלה אלא
מע"י שלא תהא אלא אמה
עבירה שקנאה בדמים שמע"י
לרבה ומצאיתה שלה ור"ע
אומר לבעלה קסבר אע"ג
דדינא הכי מ"מ תהוי לבעלה
משום איבה כדאמרין בפרק
נערה שהאב זכאי במצאית
בתו מ"ט משום איבה וכדאמרין
בפרק האשה רבה לא זה
זהה וזאין במצאיתה טעמא
מאי אמור רבנן מצאיתא אשה
לבעלה משום איבה הני
תהוי להו איבה א"ל השתא
ומה העדפה

סה:

רב אשי אמר תשמיש. אפילו גמל וספן הואיל ומשגרה אותה על ידי שלש: **אב"ל** זן קמני קמנים. וכייפינן ליה והא דקאמר בפ' נערה (לעיל דף מט: ושם) כפו ליה אסימא היינו יתרים על שם:

הדרן עלך אף על פי

מציאת האשה. בקונטרס גרס המדיר אחר אע"פ אגב דתנא כזע"פ (לעיל דף סד:) המשרה אשמו על ידי שלש קמני המדיר אשמו שלשים יום יעמיד פרנס שהוא כעין שלש ואחר ששנה המדיר חוזר לענין ראשון אבל בפירוש ר"ח וצירושלמי ובתוספתא וברוב ספרים גרסינן מנאית האשה אחר אע"פ אידי דסליק אס היתה מניקה פוחתין לה ממעשה ידיה ואידי דתנא כסוף מתניתין המשלש מעות לבטא תנא צתריה קברו ח מיי פכ"א מהל' שלש: **וירושתה** הוא אוב"ל פירות בחייה. נראה לר"ת פירוש ראשון צקונטרס עיקר דפי' ירשתה שפלו לה נכסים ממקום אחר הוא אוכל פירות צחייה דאי כלשון אחרון שפי' ירשתה שהוא יורשה לאחר מיתה אמאי אינטריין למימר בגמרא בושתה ופגמה אינטריכא ליה הוי"ל למימר דקמ"ל שהוא יורשה לאחר מיתה דממתניתין דיתר עליו הבעל לא שמעינן לה דלע"ג דאציה יורשה וקתני יתר עליו הבעל היינו כשאיין לה צנים אבל יש לה צנים לא שמעינן מהתם ומיהו איכא למימר דלא מני למימר דירשה אינטריכא ליה דהא שמעינן לה ממתניתין דהכותב (לקמן דף פג.) ומפרק יש נוחלין (ב"ב דף קה.): **ח"ל** בושתה ופגמה של"ה ור"ת הגיה צספרו שלו ולפי זה הא דזעיי

בפרק המניח (ב"ק דף לג.) המזיק אשמו בתשמיש המטה מהו מנענע קא צעי אבל מצושה ופגס פשיטא דפטור דאפילו חצלו זה אחריני פי' שלו ומיהו איין נראה דא"ר הוי"ל למיתי לעיל (דף מו:) דהאצ אינו זכאי צבתו צבושת ופגס של חצלה אלא דווקא צאונס ומפתה כדלמרינן צהחוצל (שם דף פז:) ושם) לא יציתה תורה לאצ אלא שצח נעורים צצצד ולעיל צריש נערה (דף מג.) נמי פריך חצלות ידיה ניניה יתר עליו חצלה הבעל שהוא זכאי צבושת ופגס אלא ודאי צבושתה ופגמה שלה גרסינן ור"ת עצמו חזר צו וכן גרים צירושלמי וכן משמע בגמרא מדקאמר בושתה ופגמה אינטריכא ליה פלוגתא דרבי יהודה צן צתירא ורבנן דלא הוה ליה למימר טפי אלא בושתה ופגמה אינטריכא ליה דלאצ דצעי למיתי בושתה ופגמה שהוא שלו תנא נמי מנאיתה ומעשה ידיה שהן שלו אבל אי גרסינן שלה אחי שפיר

דמשום צבנן לא אינטריין למיתי כלל מנאיתה ומעשה ידיה דמה ענין זה אלל זה דהאי הוי שלו והאי הוי שלה ולא אינטריין למיתי אלא משום צבי יהודה צן צתירא דלצידיה שיין צבו צעל: **של"ה**. למ"ד צהחוצל (ב"ק דף פז.) צקוטע יד עצד עצרי של צצירו ינתן הכל לעצד וילקח צהן קרקע והוא אוכל פירות אחי שפיר דהכא נמי הכל לאשה וילקח צהן קרקע והוא אוכל פירות אבל למאן דאמר ינתן צצח גדולה לעצד וצצח קטנה לרצ צריין לחלק צין עצד לאשה: **בזמן** שבסתר. פגס צצסתר צמקוס שאין צני אדם יכולין לראות צצגליי שפצעה צפניה צמקוס שצראה לכל ופפגס הוא עצמו עמה צושת צצצתר צציישה צינו לצניה צצגליי צציישה צצני כל אדם:

אף על פי פרק חמישי כתובות

האי תנא שליח ערטילאי ורמי מסאני. מופשט וערוס שאין לו חליפות צגדים אלא משנה לשנה ומנעלים קאמר ממועד למועד ושאר צגדים לא תחליף צמועד. והפשיט מתרגמינן וישלח (ויקרא א'): **זווי פשיטי**. זווי מדינה שהן שמינית צצזוז צורי. כל כסף מדינה אחד משמונה צכסף צורי כדלמרר' לעילי' סלע מדינה פלגא דזוזא שהוא אחד משמונה צסלע:

מוסר מונות. כגון אשה שמונות האמורים צמשתתנו עודפיין לה שאינה רעצתנית: **שלא חסגנה על צעלה**. צימי טהרתה צלוצשת צגדים שלצשה צימי נדות: **מוסר צלאות**. אלמנה הנונות מנכסי יתומים ועליהן ליתן לה כלים של חמשים זוז משנה לשנה: **יואל צעירצו אמו**. ערצה אמו לצפון ואציו לדרוס אמו מוליכתו אאלה ואין אציו מוליכו אאלו שעדיין הוא צריין לאמו וצתרה שדיוור צבנן. אלמא עד שש צריין סיוע מאלמו וכסם שהצבנן זן אותה קן זן אותו עמה:

הדרן עלך אף על פי

מציאת האשה. וירושטה. אס נפלה לה ירושה הוא אוכל פירות צחייה והקנן שלה. ליסנא אחרינא ואס מתה צחייו יורשה: **ופגמה**. נזק חצלה אס יחצלו צה: **וצומן שצגלוי**. שהצושת שלו ועוד שצמאסת עליו והוא סוצל: **ילקח צהן קרקע**. שהרי זה כשאר נכסים הנופלים לה שהן תלויין: **אוכל פירות צחייה**. והקנן שלה אס יגרשנה אז ימות ואס תמות היא יורשה: **גב' סנינא**. צפ' נערה(ס): **יתר עליו הבעל**. אלמא צעל זכאי צכולן: **העדפה**. אס תעשה מלכאה יומר ממה שפסקו לה חכמים: דמעשה

ביום ה'האמר רבא בבית אפל מותר: ואם היתה מניקה: דרש רבי עולא רבה אפיתחא דבי נשיאה יאע"פ שאמרו אין אדם זן את בניו ובנותיו כשהן קמנים אבל זן קמני קמנים עד כמה יעד בן שש כדרב אסי "האמר רב אסי יקמן בן שש יוצא בעירוב אמו ממאי מדקתני היתה מניקה פוחתין לה ממעשה ידיה ומוסיפיין לה על מוונותיה מ"ט לאו משום דבעי למיכל בהרה ודלמא משום דחולה היא אם בן ליתני אם היתה חולה מאי אם היתה מניקה ודלמא הא קא משמע לן דסתם מניקות חולות נינהו איתמר (ס) אמר רבי יהושע בן לוי "מוסיפיין לה יין שהיין יפה לחלב:

הדרן עלך אף על פי

מציאת האשה יומעשה ידיה לבעלה יירושתה הוא אוכל פירות בחייה בושתה ופגמה שלה רבי יהודה בן בתירא אומר בזמן שבסתר לה שני חלקים ולו אחד ובזמן שבגלוי לו שני חלקים ולה אחד שלו ינתן מיד ושלח ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות: **גב' מאי** קא משמע לן תנינא (א)האב זכאי בבתו בקידושיה בכסף בשטר ובביאה (ב)זכאי במציאתה ובמעשה ידיה ובהפרת נדריה מקבל את גיטה ואינו אוכל פירות בחייה נישאת יתר עליו הבעל שהוא אוכל פירות בחייה בושתה ופגמה איצטריכא ליה פלוגתא דרבי יהודה בן בתירא ורבנן: תני תנא קמיה דרבא מצאית האשה לעצמה רבי עקיבא אומר לבעלה אמר ליה השתא ומה העדפה דמעשה

הוא (שס.) יתר עליו הבעל. שהוא זכא גם ככל השטיים למעלה ואוכל פירות מנכסם שפנול לה צירושם משעתא לו (שס.) (א) שני חלקים ורבי אומר בזמן שבסתר לה ב' חלקים ולו חלק א' ובזמן שבגלוי לו ב' חלקים ולה חלק א' שלו נותנים מיד ושלח ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות וירושתה פי' שאם מתה בעלה יורשה הכל ואפילו נכסי מלוג שלה ובעודה בחי' עמו הוא אוכל פירותיהן: בושתה ופגמה פי' נזק חבלתה הוא שלה כנכסי מלוג תני תנא קמיה דרבא מצאית האשה לעצמה פי' קסבר שלא תקנו מצאית האשה לבעלה אלא מע"י שלא תהא אלא אמה עבירה שקנאה בדמים שמע"י לרבה ומצאיתה שלה ור"ע אומר לבעלה קסבר אע"ג דדינא הכי מ"מ תהוי לבעלה משום איבה כדאמרין בפרק נערה שהאב זכאי במציאת בתו מ"ט משום איבה וכדאמרין בפרק האשה רבה לא זה זהה וזאין במצאיתה טעמא מאי אמור רבנן מצאיתא אשה לבעלה משום איבה הני תהוי להו איבה א"ל השתא ומה העדפה

מסורת הש"ס

(א) סוטה ח. ט. ג] נלקמן
[סו. א] ג] נלעיל סד.
(ד) נלעיל יג. פסחים ג.
ועי'נ. (ה) שבת פו. דהה ז.
(ו) לעיל טו. (ז) עירובין פב.
(ח) לעיל מו: קדושין ג: י.
[תוספתא דסוטה פ"ג.
(ט) נדה מז. (י) ודף סד.
(כ) נלעיל מו:]

תורה אור השלם

1. בן דרך אשה מאפאת
אבלה ומקחתה פיה
ואמרה לא פעלתי און:
משלי ל ב

גליון הש"ס

גב' ת"ד מותר מונות.
ע"י מיד דף קד ע"ב מוס'
ד"ה שקמתה:

הגהות הב"ח

(א) גב' למ"ד תשמיש
אמאי צקט אוכלת ליסנא
מעליא: (ב) שם איתמר
מה הוה מוסריק לה אמר
ר' יהושע בן לוי:

מוסף רש"י

שליח ערטילאי ורמי
מסאני. דרך צני
אדם להטולין צלצס
ערס ומנעלן צתלוי,
שליח מופשט, כדמתרגמינן
ופשט וישלח, ערטיל
ערס (טוטה ח.). ליסנא
ממליא. שטלה ודרך
קניי הדעת לספר
כלשון נקיה (פסחים ג.).
ראין משמשין מטותיהן
ביום. דכתיב (משלי יט)
צוה דלכיו ימות, דצני
ליעשתא שלה יסמכלו (שבת
כ.) קטן בן שש יוצא
בעירוב אמו. עירבה
אמו לעמה ולא יצתה
לו צעירוב, מוליכתו ממק,
דכונסה דמי, דמסתמא
דעתה עליה דלא קני ליה
כלל אמו (עירובין צב.).
הדרן עלך אף על פי

האב זכאי בבתו.
צקטות וצנענות (לעיל
[סו.]) בקידושיה בכסף.
שקפ קדושה שלו (שס)
וקדושין ג.). **ובשטר**. והוא
מקבל השטר (קדושין ג.)
שלא קיבל שטר ארוסין
עליה הכי זו מקדשת
רשאי למסרה לגיטה לשם
קדושין (שס) מותרה לגיטה
על כרתה לשם קדושין
נעודה נעלה (קדושין
ג.). **זכאי במציאתה**
ובמעשה ידיה כו'.
דכתיב (מגדל ל) ננעויה
צית אציה, כל צצח
נעויה לאציה (נדח סו.).
אס מקבל את גיטה. אס
מגדשה מן האירוסין
וקודם צצגרה, אלל צגרה
אז יסת צוב אין לו רשות
צה (לעיל סו.). ואינו
אוכל פירות בחייה. אס
נפלו לה קרקעות צייסשה
צניות אמא איין אציה אוכל
פירותיהן אלא עשין לה
סגולה (שס.) בחייה. אלא
אס כן מתה והוא יורשה
(שס.)

^[1] בלאוהא אא אצחיה לה ראיא זו גב' ואמנם הרי"ף והר"ש מצנו טעם משום דהלכתא כ"ר: דעיי